

Fenntartható város – hazai és külföldi tapasztalatok; a kérdés jogi vetületei

dr. Fülöp Sándor PhD, tudományos főmunkatárs, NKE

email: sandor@emla.hu

Kulcsszavak: fenntartható városok, fenntartható közlekedés, településrendezés, stratégiai környezeti vizsgálat, közösségi részvétel

Az elmúlt évtizedben városok energia ellátásában Moura, Portugália, Sevilla, Spanyolország napelemekkel, Glasgow, Skócia a szélenergiával döntő fordulatot hajtott végre, számos ausztrál, kínai és indiai város lépett ugyanerre az útra. A nagyvárosi dzsungelként elhíresült New York újabban éppen a városi közlekedés és szállítás ésszerűsítésével hívta fel magára a figyelmet, Bogota fenntartható közlekedési modellje szintén híressé vált. Más városok, így az indiai Masdar vagy Abu Dhabi, Egyesült Arab Emírségek komplex programokkal jelentkezik, a zéró karbon, zéró hulladék, autómentes város jelszavával. Megdöbbentő fordulatok, bátor kezdeményezések, de vajon mennyi valósítható meg ezekből Európában és mekkora a realitása volna hasonló programoknak Magyarországon? Stuttgart példája azt mutatja, hogy a fenntartható városi életre irányuló kezdeményezések akkor alakíthatják a város életét szervesen és akkor lehetnek tartósak és hatékonyak, ha a városi közösségek kellő beleszólást kapnak a zöld fordulatok megtervezésébe és végrehajtásába. Azt is el kell ismernünk, hogy a jognak, a jog által szabályozott diszkurzív település fejlesztési eljárásoknak szintén jelentős szerepe lehet a fenntartható városok kialakításában és az eredmények megszilárdításában. Európai közérdekű környezetvédelmi jogászok 14 EU országra kiterjedő hálózata a Justice and Environment néhány éve a településrendezési jogok összehasonlító jogi tanulmányozásába kezdett. Eredményeik azt mutatják, hogy a településrendezési eljárások hatása egy település fenntarthatóságára nagymértékben függ attól, hogy milyen komplex, konzultatív eljárásban születnek a települések fejlesztéséről szóló döntések, azok előkészítésében milyen szerepet játszanak a környezeti szempontok, egyebek között a stratégiai hatásvizsgálat eszköze által.